

คู่มือ

การรับสมัครเพื่อคัดเลือกบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน
ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษา
มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

**การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน
ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘**

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. ๒๐๐๓ (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage 2003) ขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก และกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ ได้มุ่งเน้นถึงการส่งเสริมให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการสงวนรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและปัจเจกบุคคล และกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา รวมทั้งสิ้น ๓๙๖ รายการ

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญในคุณค่าของการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม จึงได้จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ที่มีมุ่งมั่นทุ่มเทในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยคณะอนุกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ได้กำหนดการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทั้งประเภท และสาขาของบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่ผู้ที่มีมุ่งมั่นทุ่มเทในการส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสาน ถ่ายทอด พัฒนา และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอันเป็นกลไกสำคัญในการรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไว้ไม่ให้สูญหาย

๒.๒ เพื่อตระหนักถึงการสงวนรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรุ่นใหม่

๓. นิยามศัพท์เฉพาะ

๓.๑ การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานที่มีกิจกรรม หรือมีผลงานในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม ถ่ายทอด พัฒนา และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง หรือเชื่อมโยงกับภารกิจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๓.๑.๑ ประเภทบุคคลที่ท่านุคณประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หมายถึง บุคคล ที่เป็นผู้อนุรักษ์ ส่งเสริม ถ่ายทอด พื้นฟู และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มีทักษะฝีมือขั้นสูง หรือมีทักษะในงานภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านที่เกี่ยวข้อง มีผลงานโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ และเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาชีพหรือวิชาการ นับเป็นผู้ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน รวมทั้งเป็นผู้เสียสละ และอุทิศตน เพื่อถ่ายทอดส่งต่อองค์ความรู้ภูมิปัญญาสู่คนรุ่นต่อไป ทั้งคนในชุมชน หรือประชาชนทั่วไป โดยเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับบุคคลในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๓.๑.๒ ประเภทกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ท่านุคณประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หมายถึง กลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานอื่น ๆ และต้องถิ่น ว่าเป็นกลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน ที่อนุรักษ์ ส่งเสริม ถ่ายทอด พื้นฟู และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มีผลงานโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม โดยมีผลดำเนินการในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ชุมชน หน่วยงานอื่น ๆ ได้

๓.๒ ด้านการอนุรักษ์ หมายถึง กระบวนการหรือความพยายามในการปกป้องรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป โดยมุ่งเน้นการรักษาเอกลักษณ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับต้นแบบดั้งเดิม

๓.๓ ด้านการส่งเสริม หมายถึง การดำเนินการหรือกิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุน เผยแพร่ และพัฒนางานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้มีความยั่งยืนและเข้าถึงผู้คนในสังคมมากขึ้น ทั้งในระดับชุมชน ระดับชาติ และระดับสากล

๓.๔ ด้านการถ่ายทอด หมายถึง กระบวนการส่งต่อความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ศิลปะ ภาษา และรูปแบบการดำเนินชีวิตจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง เพื่อให้วัฒนธรรมยังคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อไปในสังคม

๓.๕ ด้านการฟื้นฟู หมายถึง กระบวนการหรือความพยายามในการรื้อฟื้นและส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เคยมีความสำคัญในอดีต เพื่อคงอยู่และเป็นที่รู้จักในปัจจุบันและอนาคต

๓.๖ ด้านการพัฒนา หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือเสริมสร้างมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้เหมาะกับยุคสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมปัจจุบัน โดยยังคงรักษาเอกลักษณ์และคุณค่าดั้งเดิมของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไว้

๔. คุณสมบัติของผู้สมัครเพื่อคัดเลือกเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ดังนี้

๔.๑ ประเภทบุคคล

๔.๑.๑ เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย และยังมีชีวิตอยู่

๔.๑.๒ เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำ หรือมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมอนุรักษ์ ถ่ายทอด พิธีกรรม และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๔.๑.๓ ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากแวดวงวิชาชีพหรือวิชาการ

๔.๑.๔ มีผลงานเชิงประจักษ์สะท้อนให้เห็นผลสำเร็จของงานและกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ รวมทั้งมีเอกสารหลักฐานที่สามารถอ้างอิงได้

๔.๒ ประเภทกลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยงาน

๔.๒.๑ เป็นกลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานของไทยที่มีที่ตั้งเป็นหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทย

๔.๒.๒ ต้องเป็นกลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานที่ดำเนินการด้านการส่งเสริมอนุรักษ์ สืบสาน ถ่ายทอด พิธีกรรม และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

๔.๒.๓ ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากแวดวงวิชาชีพหรือวิชาการ

๔.๒.๔ มีผลงานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนให้เห็นผลสำเร็จของงานและกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ รวมทั้งมีเอกสารหลักฐานที่สามารถอ้างอิงได้

๔.๓ ผลงานที่ส่งเข้ามาจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดี

๔.๔ เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับโลรางวัลการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๕. คุณสมบัติเฉพาะด้านการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มี ๖ สาขา ดังนี้

๕.๑ สาขารรณกรรมพื้นบ้านและภาษา

๕.๒ สาขาศิลปะการแสดง

๕.๓ สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล

๕.๔ สาขาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล

๕.๕ สาขางานช่างฝีมือดั้งเดิม

๕.๖ สาขาการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

สามารถดูรายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เรื่อง การกำหนดลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ หรือ QR code ที่แนบมาพร้อมนี้ หรือเว็บไซต์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ <https://ich-thailand.org>

๖. ขั้นตอนการสมัครและการพิจารณาคัดเลือก

๖.๑ ผู้มีสิทธิ์ส่งใบสมัคร ดังนี้

๖.๑.๑ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมกำหนด สามารถเสนอด้วยตัวเอง หรือ

๖.๑.๒ เสนอโดยหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน และต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลกลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานที่เสนอ

ทั้งนี้ ผู้ที่เคยได้รับโล่รางวัลการยกย่องเชิดชูเกียรติฯ จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมแล้ว ไม่สามารถสมัครเข้ารับการคัดเลือกได้อีก

๖.๒ การขอรับใบสมัครและสอบถามรายละเอียด

สามารถติดต่อขอรับใบสมัครและสอบถามรายละเอียด ได้ที่กลุ่มสงวนรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ชั้น ๓ อาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เลขที่ ๑๔ ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓ ต่อ ๔๓๒๐ – ๔๓๒๑ ตามวัน และเวลาราชการ หรือสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมวัฒนธรรม <http://www.culture.go.th> (ข่าวประกาศ)

๖.๓ ผู้สมัครต้องส่งเอกสารการสมัคร ผลงาน พร้อมหลักฐาน หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา ดังนี้

๖.๓.๑ แบบเสนอชื่อและผลงาน พร้อมเล่มเอกสาร และภาพประกอบ จำนวน ๑๘ ชุด

ได้แก่ ต้นฉบับ จำนวน ๑ ชุด และสำเนา จำนวน ๑๗ ชุด

๖.๓.๒ แบบคำรับรอง จำนวน ๑ ฉบับ

โดยรับรองจากผู้แทนองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในรายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

เครือข่ายวัฒนธรรมทั่วประเทศ ได้แก่ สถาบันการศึกษา

สถาบันทางศิลปะ องค์กรวิชาชีพ สภาวัฒนธรรม วัฒนธรรมจังหวัด

หน่วยงานระดับกรม หรือกระทรวงเป็นผู้ให้การรับรอง

๖.๓.๓ ซีดี หรือดีวีดี หรือ flash drive จำนวน ๑ ชิ้น

บันทึกไฟล์ข้อมูลตามเล่มเอกสารผลงาน ได้แก่ แบบเสนอชื่อและผลงาน เอกสารหลักฐานประกอบ แบบคำรับรอง โดยบันทึกเป็นนามสกุล .pdf และ .docx ไฟล์วิดีโอ ความยาวไม่เกิน ๕ นาที (ถ้ามี)

๖.๔ ช่องทางการส่งใบสมัคร ยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานตามที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมกำหนด ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘ ในวันและเวลาราชการ ด้วยวิธีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๖.๔.๑ ส่งใบสมัครด้วยตนเอง ที่กลุ่มสงวนรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ชั้น ๓ อาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษา เลขที่ ๑๔ ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

๖.๔.๒ ส่งใบสมัครทางไปรษณีย์ โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนแบบที่มีไปรษณีย์ตอบรับ และถือวันประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญตามที่อยู่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เลขที่ ๑๔ ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

/๖.๕ เมื่อ...

๖.๕ เมื่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้รับเอกสารใบสมัครแล้ว ฝ่ายเลขานุการ ในคณะอนุกรรมการ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม ตรวจสอบคุณสมบัติ เอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วน ฝ่ายเลขานุการฯ สามารถเรียกให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมได้

๖.๖ เมื่อฝ่ายเลขานุการฯ เห็นว่าใบสมัครมีคุณสมบัติ เอกสาร หลักฐานและรายละเอียด ที่เกี่ยวข้องถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้เสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป

๖.๗ เมื่อคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาคัดเลือกบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมแล้ว ให้เสนอผลการคัดเลือก ต่อคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้ความเห็นชอบเพื่อประกาศเกียรติคุณ ยกย่องเชิดชูเกียรติต่อไป

๗. หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

การพิจารณาคัดเลือกบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์ เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเกณฑ์การพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน แต่ละด้านมีตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๗.๑ ประเภทบุคคล

การพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเกณฑ์การพิจารณา ๓ ด้าน ดังนี้

เกณฑ์	ตัวชี้วัด	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
๑. ด้านความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำหรือมีบทบาทสำคัญ ต่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม ถ่ายทอด พิธีกรรม และพัฒนามรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม	๑.๑ เป็นผู้ดำเนินงาน ในด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การถ่ายทอด การฟื้นฟู และ การพัฒนามรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	๑๕	- มีความต่อเนื่อง ๕ - ๙ ปี ได้ ๕ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๐ - ๑๔ ปี ได้ ๑๐ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๕ ปีขึ้นไป ได้ ๑๕ คะแนน
	๑.๒ เป็นผู้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ๑. ด้านการอนุรักษ์ ๒. ด้านการส่งเสริม ๓. ด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรม ๔. ด้านการฟื้นฟู ๕. ด้านการพัฒนา	๑๕	เป็นผู้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ด้านละ ๓ คะแนน ได้แก่ ๑. ด้านการอนุรักษ์ ๒. ด้านการส่งเสริม ๓. ด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรม ๔. ด้านการฟื้นฟู ๕. ด้านการพัฒนา

เกณฑ์	ตัวชี้วัด	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
๒. ด้านผลงานเชิงประจักษ์ ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จ ของงาน โดยมีหลักฐานอ้างอิง เช่น การสอน การทำสื่อเผยแพร่ต่าง ๆ อาทิ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย และรางวัลที่ได้รับ	๒.๑ มีผลงานเป็นที่รับรู้ในวิชาชีพ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง	๒๐	มีผลงานเป็นที่รับรู้ และมีความต่อเนื่อง - มีความต่อเนื่อง ๕ - ๙ ปี ได้ ๑๐ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๐ - ๑๔ ปี ได้ ๑๕ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๕ ขึ้นไป ได้ ๒๐ คะแนน
	๒.๒ มีการทำงานร่วมกับชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีหลักฐานประกอบที่แสดงถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น การประชุม การปรึกษาหารือ การจัดกิจกรรม การประเมินผล ฯลฯ	๒๐	พิจารณาจากความถี่ และจำนวนครั้งในการทำงาน ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงาน อื่น ๆ - มี ๒ ชุมชน หรือหน่วยงาน ได้ ๕ คะแนน - มี ๓ ชุมชน หรือหน่วยงาน ได้ ๑๐ คะแนน - มี ๔ ชุมชน หรือหน่วยงาน ได้ ๑๕ คะแนน - มี ๕ ชุมชน หรือหน่วยงานขึ้นไป ได้ ๒๐ คะแนน
	๒.๓ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ในระดับจังหวัด/ภูมิภาค ระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยมีหลักฐานอ้างอิง	๑๕	รางวัลที่ได้รับ - ระดับจังหวัด/ภูมิภาค อย่างน้อย ๕ รางวัลขึ้นไป ได้ ๕ คะแนน - ระดับชาติ อย่างน้อย ๓ รางวัลขึ้นไป ได้ ๑๐ คะแนน - ระดับนานาชาติ ได้ ๑๕ คะแนน
๓. ข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริมและรักษามรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ในสาขาที่เสนอ		๑๕	
รวม		๑๐๐	

หมายเหตุ : ผู้ที่ผ่านการพิจารณาจะต้องได้รับคะแนนรวม ไม่น้อยกว่า ๘๕ คะแนน จึงจะได้รับโล่รางวัล
ยกย่องเชิดชูเกียรติจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๗.๒ ประเภทกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน

การพิจารณาคัดเลือกกลุ่มบุคคล องค์กร ชุมชน หน่วยงาน ที่ทำคุณประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเกณฑ์การพิจารณาฯ ดังนี้

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘			
เกณฑ์	ตัวชี้วัด	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
๑. ด้านความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้นำหรือมีบทบาทสำคัญต่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม ถ่ายทอดฟื้นฟู และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	๑.๑ มีการดำเนินงาน และมีบทบาทที่ชัดเจนในด้านการอนุรักษ์ การส่งเสริม การถ่ายทอด การฟื้นฟู และการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	๑๕	- มีความต่อเนื่อง ๕ - ๙ ปี ได้ ๕ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๐ - ๑๔ ปี ได้ ๑๐ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๕ ปีขึ้นไป ได้ ๑๕ คะแนน
	๑.๒ มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ๑. ด้านการอนุรักษ์ ๒. ด้านการส่งเสริม ๓. ด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรม ๔. ด้านการฟื้นฟู ๕. ด้านการพัฒนา	๑๕	เป็นผู้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ด้านละ ๓ คะแนน ได้แก่ ๑. ด้านการอนุรักษ์ ๒. ด้านการส่งเสริม ๓. ด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรม ๔. ด้านการฟื้นฟู ๕. ด้านการพัฒนา
๒. ด้านผลงานเชิงประจักษ์ ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงาน โดยมีหลักฐานอ้างอิง เช่น การสอน การทำสื่อเผยแพร่ต่าง ๆ อาทิ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย และรางวัลที่ได้รับ	๒.๑ มีผลงานเป็นที่รับรู้ในวิชาชีพ ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	๒๐	มีผลงานเป็นที่รับรู้ และมีความต่อเนื่อง - มีความต่อเนื่อง ๕-๙ ปี ได้ ๑๐ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๐ - ๑๔ ปี ได้ ๑๕ คะแนน - มีความต่อเนื่อง ๑๕ ขึ้นไป ได้ ๒๐ คะแนน
	๒.๒ มีการทำงานร่วมกับชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีหลักฐานประกอบที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น การประชุม การปรึกษาหารือ การจัดกิจกรรม การประเมินผล ฯลฯ	๒๐	พิจารณาจากความถี่ และจำนวนครั้ง ในการทำงานร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ - มี ๒ ชุมชน หรือหน่วยงาน ได้ ๕ คะแนน - มี ๓ ชุมชน หรือหน่วยงาน ได้ ๑๐ คะแนน - มี ๔ ชุมชน หรือหน่วยงาน ได้ ๑๕ คะแนน - มี ๕ ชุมชน หรือหน่วยงาน ขึ้นไป ได้ ๒๐ คะแนน

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน ที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘			
เกณฑ์	ตัวชี้วัด	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
	๒.๓ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ในระดับจังหวัด/ภูมิภาค ระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยมีหลักฐานอ้างอิง	๑๕	รางวัลที่ได้รับ - ระดับจังหวัด/ภูมิภาค อย่างน้อย ๕ รางวัลขึ้นไป ได้ ๕ คะแนน - ระดับชาติ อย่างน้อย ๓ รางวัลขึ้นไป ได้ ๑๐ คะแนน - ระดับนานาชาติ ได้ ๑๕ คะแนน
๓. ข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริมและรักษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ในสาขาที่เสนอ		๑๕	
รวม		๑๐๐	

หมายเหตุ : ผู้ที่ผ่านการพิจารณาจะต้องได้รับคะแนนรวม ไม่น้อยกว่า ๗๕ คะแนน จึงจะได้รับโล่รางวัล
ยกย่องเชิดชูเกียรติจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

การประกาศผล

เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้ความเห็นชอบแล้ว ผลการคัดเลือกถือเป็นที่สุด กรมส่งเสริมวัฒนธรรมจะประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมวัฒนธรรม <http://www.culture.go.th> (ข่าวประกาศ) และแจ้งผู้ได้รับการคัดเลือกทราบเป็นหนังสือ และเผยแพร่การประกาศต่อสาธารณชน ทางสื่อต่าง ๆ

บัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
(พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๗)
สาขาวรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๑	นิทานศรีธนัญชัย	๒๕๕๓	๓๘	ภาษาซอง	๒๕๕๕
๒	นิทานสังข์ทอง	๒๕๕๓	๓๙	ภาษาญ้อกูร	๒๕๕๕
๓	นิทานขุนช้างขุนแผน	๒๕๕๓	๔๐	ภาษาก่อง	๒๕๕๕
๔	ตำนานพระแก้วมรกต	๒๕๕๓	๔๑	นิทานยายกะตา	๒๕๕๖
๕	ตำนานพระเจ้าห้าพระองค์	๒๕๕๓	๔๒	นิทานปัญญาสชาดก	๒๕๕๖
๖	ตำนานดาวลูกไก่	๒๕๕๓	๔๓	นิทานก่องข้าวน้อยฆ่าแม่	๒๕๕๖
๗	ตำนานพระเจ้าเลียบโลก	๒๕๕๓	๔๔	ตำนานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว	๒๕๕๖
๘	ตำนานพระบรมธาตุ นครศรีธรรมราช	๒๕๕๓	๔๕	ตำนานเจ้าแม่เขาสามมุก	๒๕๕๖
๙	ตำนานพระพุทธรูปสี่องค์	๒๕๕๓	๔๖	ตำนานกบปิ่นเตือน	๒๕๕๖
๑๐	ตำนานพญาคันคาก	๒๕๕๓	๔๗	บทเวหนาน	๒๕๕๖
๑๑	บททำขวัญข้าว	๒๕๕๓	๔๘	ผญาอีสาน	๒๕๕๖
๑๒	บททำขวัญนาคน	๒๕๕๓	๔๙	ตำราพรหมชาติ	๒๕๕๖
๑๓	บททำขวัญควาย	๒๕๕๓	๕๐	ภาษาเลอเวีอะ	๒๕๕๖
๑๔	ตำราแมวไทย	๒๕๕๓	๕๑	ภาษาโซ (ทะวืง)	๒๕๕๖
๑๕	ตำราเลขยันต์	๒๕๕๓	๕๒	ภาษาตากใบ (เง๊ะเท)	๒๕๕๖
๑๖	นิทานปลาปู้ทอง	๒๕๕๔	๕๓	ภาษาสะกอม	๒๕๕๖
๑๗	ตำนานจามเทวี	๒๕๕๔	๕๔	ภาษาอุรักลาโว้ย	๒๕๕๖
๑๘	ตำนานผาแดงนางไอ่	๒๕๕๔	๕๕	ภาษามานิ (ชาโก)	๒๕๕๖
๑๙	ตำนานแม่นากพระโขนง	๒๕๕๔	๕๖	ภาษาไทยโคราช (ไทยเบ็ง)	๒๕๕๖
๒๐	ตำนานนางเลียดขาว	๒๕๕๔	๕๗	ภาษาพิเทน	๒๕๕๖
๒๑	นิทานพระร่วง	๒๕๕๕	๕๘	ภาษาเขมรถิ่นไทย	๒๕๕๖
๒๒	นิทานวรวงศ์	๒๕๕๕	๕๙	นิทานนายตัน	๒๕๕๗
๒๓	นิทานตามองลาย	๒๕๕๕	๖๐	ตำนานชาละวัน	๒๕๕๗
๒๔	พระสุธนมโนห์รา-ภาคใต้	๒๕๕๕	๖๑	ตำนานพญากงพญาพาน	๒๕๕๗
๒๕	นิทานเรื่องวันการ	๒๕๕๕	๖๒	ตำนานพันท้ายนรสิงห์	๒๕๕๗
๒๖	ตำนานเจ้าหลวงคำแดง	๒๕๕๕	๖๓	ตำนานปู่สะเย่าแสะ	๒๕๕๗
๒๗	ตำนานพระธาตุดอยตุง	๒๕๕๕	๖๔	บททำขวัญช้าง	๒๕๕๗
๒๘	ตำนานเจ้าแม่สองนาง	๒๕๕๕	๖๕	เพลงแห่นางแมว	๒๕๕๗
๒๙	ตำนานอุรังคธาตุ	๒๕๕๕	๖๖	กาพย์เซ็งบั้งไฟ	๒๕๕๗
๓๐	ตำนานหลวงปู่ทวด	๒๕๕๕	๖๗	ตำราพิชัยสงคราม	๒๕๕๗
๓๑	ตำนานนางโกลควี : ตำนานสร้างโลก และจักรวาล	๒๕๕๕	๖๘	ตำรารักษ์ลักษณ์	๒๕๕๗
๓๒	ตำนานสร้างโลกภาคใต้	๒๕๕๕	๖๙	ภาษาญ้อ	๒๕๕๗
๓๓	ปักษะทึนล้านนา	๒๕๕๕	๗๐	ภาษาอิมบี้	๒๕๕๗
๓๔	ตำราศาสตร์	๒๕๕๕	๗๑	ภาษาปี่ซู่	๒๕๕๗
๓๕	อักษรธรรมล้านนา	๒๕๕๕	๗๒	ภาษาแสก	๒๕๕๗
๓๖	อักษรไทยน้อย	๒๕๕๕	๗๓	ภาษากะซอง	๒๕๕๗
๓๗	อักษรธรรมอีสาน	๒๕๕๕	๗๔	ภาษาซิมเร	๒๕๕๗

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๗๕	ภาษาซอ	๒๕๕๗	๘๘	ตำนานเขาสาปยา (เขาสรรพยา)	๒๕๖๒
๗๖	ภาษามลฑา	๒๕๕๗	๘๙	ตำนานเมืองลพบุรี	๒๕๖๒
๗๗	ภาษามอแกน	๒๕๕๗	๙๐	ตำนานนางผมหมอม	๒๕๖๕
๗๘	ภาษาผู้ไทย	๒๕๕๗	๙๑	ตำนานหลวงพ่อดุสิต	๒๕๖๕
๗๙	นิทานพระรถ-เมรี	๒๕๕๘	๙๒	ภาษาไส้	๒๕๖๖
๘๐	นิทานท้าวปาจิตต์-อรพิมพ์	๒๕๕๘	๙๓	ตำนานสุบินกุมาร	๒๕๖๗
๘๑	ตำนานสงคราม	๒๕๕๘	๙๔	ตำนานพระนางสร้อยดอกหมาก	๒๕๖๗
๘๒	ตำนานพระธาตุประจำปีเกิด	๒๕๕๘	๙๕	ตำนานเขานางหงส์	๒๕๖๗
๘๓	ตำนานพระพุทธรูปลอยน้ำ	๒๕๕๘			
๘๔	ภาษากูย/กวย	๒๕๕๘			
๘๕	ภาษาพวน	๒๕๕๘			
๘๖	นิทานพื้นบ้านเรื่องท้าวแสนปม	๒๕๖๑			
๘๗	ตำรายาหลวงปู่ศุข	๒๕๖๑			

บัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๗)

สาขาศิลปการแสดง

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๑	โขน	๒๕๕๒	๔๒	กรรือโต๊ะ	๒๕๕๖
๒	หนังใหญ่	๒๕๕๒	๔๓	ลำตัด	๒๕๕๖
๓	ละครชาตรี	๒๕๕๒	๔๔	เพลงอีแซว	๒๕๕๖
๔	โนรา	๒๕๕๒	๔๕	สวดสรภัญญ์	๒๕๕๖
๕	หนังตะลุง	๒๕๕๒	๔๖	เพลงบอก	๒๕๕๖
๖	วงสละล้อฮอปิน	๒๕๕๒	๔๗	เพลงเรือแหลมโพธิ์	๒๕๕๖
๗	ซอล้านนา	๒๕๕๒	๔๘	ฟ้อนเล็บ	๒๕๕๖
๘	หมอลำพื้น	๒๕๕๒	๔๙	รำประเลง	๒๕๕๖
๙	หมอลำกลอน	๒๕๕๒	๕๐	ฟ้อนกลองตุ้ม	๒๕๕๖
๑๐	ลำพญา	๒๕๕๒	๕๑	ลิเกป่า	๒๕๕๖
๑๑	เพลงโคราช	๒๕๕๒	๕๒	เค่ง	๒๕๕๗
๑๒	ดีเกียฮูลู	๒๕๕๒	๕๓	เพลงฉ่อย	๒๕๕๗
๑๓	ปี่พาทย์	๒๕๕๓	๕๔	เพลงเรือ	๒๕๕๗
๑๔	ละครโน	๒๕๕๓	๕๕	เพลงนา	๒๕๕๗
๑๕	หุ่นกระบอก	๒๕๕๓	๕๖	แตรวง	๒๕๕๗
๑๖	ลิเกทรงเครื่อง	๒๕๕๓	๕๗	ฟ้อนโยคีถวายไฟ	๒๕๕๗
๑๗	รำเพลงช้า-เพลงเร็ว	๒๕๕๓	๕๘	ระบำสืบท	๒๕๕๗
๑๘	แม่ท่ายักษ์-ลิง	๒๕๕๓	๕๙	รำแม่บท	๒๕๕๗
๑๙	กระบี่กระบี่	๒๕๕๔	๖๐	รำโขน	๒๕๕๗
๒๐	เป็ญะ	๒๕๕๔	๖๑	หนังประโมทัย	๒๕๕๗
๒๑	ขับเสภา	๒๕๕๔	๖๒	กลองยาว	๒๕๕๘
๒๒	ละครนอก	๒๕๕๔	๖๓	ขับลือ	๒๕๕๘
๒๓	การแสดงในพระราชพิธี	๒๕๕๔	๖๔	บานอ	๒๕๕๘
๒๔	ดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู	๒๕๕๕	๖๕	เพลงปรบไก่	๒๕๕๘
๒๕	ซอสามสาย	๒๕๕๕	๖๖	ละครพันทาง	๒๕๕๘
๒๖	เพลงหน้าพาทย์	๒๕๕๕	๖๗	ฟ้อนเงี้ยว	๒๕๕๘
๒๗	กันตรึม	๒๕๕๕	๖๘	สะโน	๒๕๖๑
๒๘	เจรียง	๒๕๕๕	๖๙	ว้ายงูเละ	๒๕๖๑
๒๙	กาหลอ	๒๕๕๕	๗๐	ลิเก	๒๕๖๑
๓๐	ก้านกกิงกะหระ	๒๕๕๕	๗๑	ลำแมงตบเต่าไผ่เลย	๒๕๖๒
๓๑	ฟ้อนม่านมัยเชียงตา	๒๕๕๕	๗๒	โปงลาง	๒๕๖๒
๓๒	รำฝรั่งคู่	๒๕๕๕	๗๓	กลองอีต	๒๕๖๒
๓๓	ละครตีกดาบรพ	๒๕๕๕	๗๔	รำมอญ	๒๕๖๒
๓๔	โนราโรงครู	๒๕๕๕	๗๕	รำตวัด	๒๕๖๒
๓๕	มะโย่ง	๒๕๕๕	๗๖	ต๊อบแก้ง	๒๕๖๖
๓๖	รองเง็ง	๒๕๕๕	๗๗	โนราควน	๒๕๖๖
๓๗	วงปี่จุม	๒๕๕๖	๗๘	เพลงพวงมาลัย	๒๕๖๖
๓๘	วงม้งคละ	๒๕๕๖	๗๙	เพลงทรงเครื่อง	๒๕๖๗
๓๙	วงมโหรี	๒๕๕๖	๘๐	เรียมอันเร	๒๕๖๗
๔๐	แคน	๒๕๕๖			
๔๑	พิณ	๒๕๕๖			

บัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๗)
สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๑	การแสดงความเคารพแบบไทย	๒๕๕๔	๒๗	การแต่งงานแบบไทย	๒๕๕๗
๒	ทำขวัญข้าว	๒๕๕๔	๒๘	สวดพระมาลัยภาคใต้	๒๕๕๗
๓	พิธีไหว้ครู	๒๕๕๔	๒๙	พิธีบูชาแม่โพสพ	๒๕๕๗
๔	สงกรานต์	๒๕๕๔	๓๐	พิธีกรรมขอฝน	๒๕๕๗
๕	ลอยกระทง	๒๕๕๔	๓๑	ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง	๒๕๕๘
๖	การผูกเกลอ	๒๕๕๕	๓๒	ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก ในเทศกาลวันมาฆบูชา จังหวัดยโสธร	๒๕๕๘
๗	การผูกเสี่ยว	๒๕๕๕	๓๓	ประเพณีสลากย้อมเมืองลำพูน	๒๕๕๘
๘	เทศน์มหาชาติ	๒๕๕๕	๓๔	สวดโอ้เอ้วิหารราย	๒๕๕๘
๙	พิธีทำบุญต่ออายุ	๒๕๕๕	๓๕	เหยา	๒๕๕๘
๑๐	การแต่งกายบาป้า-เพอนารากัน	๒๕๕๕	๓๖	พิธีถวายข้าวพิชากาฯ และบุญเสีย ค่าหัวข้าโอกาสพระธาตุพนม	๒๕๖๑
๑๑	สารทเดือนสิบ	๒๕๕๕	๓๗	ประเพณีปอยส่างลอง	๒๕๖๑
๑๒	ประเพณีรับบัว	๒๕๕๕	๓๘	ประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ	๒๕๖๑
๑๓	ประเพณีตักบาตรเทโว	๒๕๕๖	๓๙	ประเพณีปักธงเมืองนครไทย	๒๕๖๑
๑๔	ประเพณีบุญบั้งไฟ	๒๕๕๖	๔๐	ประเพณีถือศีลกินผัก	๒๕๖๑
๑๕	ประเพณีการละเล่นผีตาโขน ในงานบุญหลวง จังหวัดเลย	๒๕๕๖	๔๑	ประเพณีแห่นางดาน	๒๕๖๒
๑๖	ประเพณีกวนข้าวทิพย์	๒๕๕๖	๔๒	ประเพณีอัฐมีบูชา	๒๕๖๒
๑๗	พิธีโกนจุก	๒๕๕๖	๔๓	โจลมะมัต	๒๕๖๒
๑๘	พิธีบายศรีสู่ขวัญ	๒๕๕๖	๔๔	แห่นกบู่ทรงชิง	๒๕๖๕
๑๙	พิธีทำขวัญนาคน	๒๕๕๖	๔๕	ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ	๒๕๖๕
๒๐	ประเพณีลงเล	๒๕๕๖	๔๖	ชุดไทยพระราชนิยม	๒๕๖๖
๒๑	ประเพณีกองข้าวศรีราชา จังหวัดชลบุรี	๒๕๕๖	๔๗	ประเพณีแห่พระศรีอริยเมตไตรย วัดไผ่	๒๕๖๖
๒๒	ประเพณีแห่พญายมบางพระ จังหวัดชลบุรี	๒๕๕๖	๔๘	งานปีผีמד	๒๕๖๖
๒๓	ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี	๒๕๕๗	๔๙	ประเพณีลอยเรืออุรกกะไวย	๒๕๖๖
๒๔	ประเพณีลากพระ	๒๕๕๗	๕๐	ประเพณีจุดไฟตุงกา ออกพรรษายโสธร	๒๕๖๖
๒๕	ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ	๒๕๕๗	๕๑	บุญเดือน ๓ นมัสการพระธาตุพนม	๒๕๖๗
๒๖	การทำบุญในพุทธศาสนา	๒๕๕๗			

บัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
(พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๗)
สาขาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๑	น้ำปลาไทย	๒๕๕๔	๒๖	ข้าวต้มมัด	๒๕๕๗
๒	ต้มยำกุ้ง	๒๕๕๔	๒๗	เมี่ยงคำ	๒๕๕๗
๓	ผัดไทย	๒๕๕๔	๒๘	มังคุดคัด	๒๕๕๗
๔	ภาษีดัดตน	๒๕๕๔	๒๙	แกงฟงปลา	๒๕๕๗
๕	การนวดไทย	๒๕๕๔	๓๐	น้ำตาลมะพร้าว	๒๕๕๗
๖	สำหรับอาหารไทย	๒๕๕๕	๓๑	การย่างไฟ	๒๕๕๗
๗	แกงเผ็ด	๒๕๕๕	๓๒	การสักยา	๒๕๕๗
๘	แกงเขียวหวาน	๒๕๕๕	๓๓	โหราศาสตร์ไทย	๒๕๕๗
๙	ส้มตำ	๒๕๕๕	๓๔	ไก่ชนไทย	๒๕๕๗
๑๐	น้ำพริก	๒๕๕๕	๓๕	แมวไทย	๒๕๕๗
๑๑	ปลาร้า	๒๕๕๕	๓๖	ภูมิปัญญาการทำปลาดุกร้า	๒๕๕๘
๑๒	ลูกประคบ	๒๕๕๕	๓๗	ภูมิปัญญาการอยู่ไฟ	๒๕๕๘
๑๓	ยาหอม	๒๕๕๕	๓๘	ภูมิปัญญาการทำเหมืองฝาย	๒๕๕๘
๑๔	หมอพื้นบ้านรักษากระดูกหัก	๒๕๕๕	๓๙	ภูมิปัญญาการเลี้ยงควายไทย	๒๕๕๘
๑๕	คชศาสตร์ชาวกูย	๒๕๕๕	๔๐	ภูมิปัญญาการทำเส้นไหมไทย	๒๕๕๘
๑๖	ดอนปู่ตา	๒๕๕๕	๔๑	ขนมฝรั่งกุฎีจีน	๒๕๖๑
๑๗	อาหารبابา	๒๕๕๖	๔๒	ดินสอพองลพบุรี	๒๕๖๑
๑๘	กระยาสารท	๒๕๕๖	๔๓	ทุเรียนนนท์	๒๕๖๒
๑๙	ขนมเบี๊ยะ	๒๕๕๖	๔๔	พลาสติกบางป่อ	๒๕๖๒
๒๐	ข้าวยา	๒๕๕๖	๔๕	ปอเกลือ	๒๕๖๕
๒๑	ข้าวหลาม	๒๕๕๖	๔๖	นาเกลือ	๒๕๖๕
๒๒	ยาหม่อง	๒๕๕๖	๔๗	น้ำผักสะทอน	๒๕๖๕
๒๓	คีนี๊ของกะเหรี่ยง	๒๕๕๖	๔๘	ข้าวแคบ	๒๕๖๖
๒๔	ข้าวหอมมะลิ	๒๕๕๖	๔๙	ข้าวหมูแดงนครปฐม	๒๕๖๖
๒๕	ปลากัดไทย	๒๕๕๖	๕๐	แกงหัวตาล	๒๕๖๖

บัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๗)

สำนักงานช่างฝีมือดั้งเดิม

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๑	ขึ้นดินจก	๒๕๕๒	๔๐	งานคร่ำ	๒๕๕๖
๒	ผ้าแพรวา	๒๕๕๒	๔๑	หัวโขน	๒๕๕๖
๓	ผ้าทอนาหมื่นศรี	๒๕๕๒	๔๒	บายศรี	๒๕๕๖
๔	ก่องข้าวดอก	๒๕๕๒	๔๓	ผ้าทอเกาะยอ	๒๕๕๗
๕	เครื่องจักสานย่านลิเภา	๒๕๕๒	๔๔	ผ้าทอเมืองอุบลฯ	๒๕๕๗
๖	เครื่องปั้นดินเผาเวียงกาหลง	๒๕๕๒	๔๕	รูปหนังใหญ่	๒๕๕๗
๗	มิดอร์ญุก	๒๕๕๒	๔๖	งานช่างแกะกะโหลกขอ	๒๕๕๗
๘	กริช	๒๕๕๒	๔๗	งานช่างตอกกระดาศ	๒๕๕๗
๙	กระดิ่งทองเหลือง	๒๕๕๒	๔๘	งานช่างแกะสลักผักผลไม้	๒๕๕๗
๑๐	เกวียนสลักลาย	๒๕๕๒	๔๙	งานช่างดอกไม้สด	๒๕๕๗
๑๑	รูปหนังตะลุง	๒๕๕๒	๕๐	งานตีทองคำเปลว	๒๕๕๗
๑๒	เครื่องทองโบราณสกุลช่างเมืองเพชร	๒๕๕๒	๕๑	งานผ้าลายทองแผ่ลวด	๒๕๕๗
๑๓	ปราสาทศพนสกุลช่างลำปาง	๒๕๕๒	๕๒	เครื่องแต่งกายมโนห์รา	๒๕๕๗
๑๔	ฝ้ายก	๒๕๕๓	๕๓	โองมั่งกรราชบุรี	๒๕๕๘
๑๕	ผ้ามัดหมี่	๒๕๕๓	๕๔	เครื่องเงินไทย	๒๕๕๘
๑๖	การปั้นหล่อพระพุทธรูป	๒๕๕๓	๕๕	ปราสาทผึ้ง	๒๕๕๘
๑๗	ฝ้ายอมคราม	๒๕๕๔	๕๖	งานช่างสนะ	๒๕๕๘
๑๘	เครื่องจักสานไม้ไผ่	๒๕๕๔	๕๗	เครื่องบูชาอย่างไทย	๒๕๕๘
๑๙	เรือนไทยพื้นบ้านดั้งเดิม	๒๕๕๔	๕๘	เรือนโคราช	๒๕๖๑
๒๐	เรือกอลและ	๒๕๕๔	๕๙	กลองเอกราช	๒๕๖๑
๒๑	งานช่างแทงหยวก	๒๕๕๔	๖๐	เรือกำบาง	๒๕๖๑
๒๒	ผ้าทอไทครั้ง	๒๕๕๕	๖๑	เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน	๒๕๖๒
๒๓	ผ้าทอไทลื้อ	๒๕๕๕	๖๒	ขึ้นหมี่คั่นน้อยไทหล่ม	๒๕๖๒
๒๔	ผ้าทอกระเหรี่ยง	๒๕๕๕	๖๓	หมอน้ำดินเผาเกาะเกร็ด	๒๕๖๒
๒๕	ผ้าทอไทยวน	๒๕๕๕	๖๔	งานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร	๒๕๖๒
๒๖	ผ้าทอผู้ไทย	๒๕๕๕	๖๕	ผ้าไหมทางกระรอกโคราช	๒๕๖๕
๒๗	เครื่องมุกไทย	๒๕๕๕	๖๖	ผ้าขึ้นดินแดงบุรีรัมย์	๒๕๖๕
๒๘	เครื่องรัก	๒๕๕๕	๖๗	ผ้าโฮลสุรินทร์	๒๕๖๕
๒๙	ขันลงหินบ้านบุ	๒๕๕๕	๖๘	เมรุลอย	๒๕๖๕
๓๐	บาตรบ้านบาตร	๒๕๕๕	๖๙	ผ้ามุกนครพนม	๒๕๖๖
๓๑	สัตว์ถิ่นล้านนา	๒๕๕๕	๗๐	ชุดเรือยาว	๒๕๖๖
๓๒	โคมล้านนา	๒๕๕๕	๗๑	ผ้าทอโยกัญชงม้ง	๒๕๖๖
๓๓	ผ้าทอไทพวน	๒๕๕๖	๗๒	ปลาทะเพียนใบลาน	๒๕๖๖
๓๔	ผ้าขาวม้า	๒๕๕๖	๗๓	เครื่องถมนคร	๒๕๖๖
๓๕	ตะกร้อหวาย	๒๕๕๖	๗๔	ผ้าเกาะไผ่	๒๕๖๗
๓๖	ข้าวแตะ	๒๕๕๖	๗๕	เสื่อกกจันทบุรี	๒๕๖๗
๓๗	เครื่องทองเหลืองบ้านปะอว	๒๕๕๖	๗๖	ผ้าหม้อห้อม	๒๕๖๗
๓๘	หม้อบ้านทรายมูล	๒๕๕๖			
๓๙	ประเทียมสุรินทร์	๒๕๕๖			

บัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๗)

สาขาการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี	ที่	ชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ปีที่ขึ้นบัญชี
๑	มวยไทย	๒๕๕๓	๒๓	เสื่อขำห้วย	๒๕๕๗
๒	ว้าวไทย	๒๕๕๔	๒๔	งูกินหาง	๒๕๕๗
๓	ตะกร้อ	๒๕๕๔	๒๕	อีตัก	๒๕๕๗
๔	ตีจับ	๒๕๕๔	๒๖	แข่งเรือ	๒๕๕๗
๕	แย้ล่งรู้	๒๕๕๔	๒๗	ตีขอบกระดัง	๒๕๕๗
๖	กระบี่กระบอง	๒๕๕๔	๒๘	ตีไก่คน	๒๕๕๗
๗	ไม้หีม	๒๕๕๕	๒๙	รถม้าชาวเสียม	๒๕๕๗
๘	หมากเก็บ	๒๕๕๕	๓๐	แข่งโปง จังหวัดพัทลุง	๒๕๕๗
๙	เสื่อกินวัว	๒๕๕๕	๓๑	โคมลอยลอดห่วง	๒๕๕๘
๑๐	หมากรูกไทย	๒๕๕๕	๓๒	ชักเย่อเกวียนพระบาท	๒๕๕๘
๑๑	ตะกร้อลอดห่วง	๒๕๕๕	๓๓	ลูกข่าง	๒๕๕๘
๑๒	วิ่งวัว	๒๕๕๕	๓๔	ตาเขย่งหรือตั้งเต	๒๕๕๘
๑๓	วิ่งควาย	๒๕๕๕	๓๕	วัวเทียมเกวียน	๒๕๖๑
๑๔	เจิง	๒๕๕๕	๓๖	การเล่นสะบ้า	๒๕๖๑
๑๕	กาฬิกไข่	๒๕๕๖	๓๗	การแข่งขันยาวขึ้นโขนชิงธง	๒๕๖๑
๑๖	หนอนซ้อน	๒๕๕๖	๓๘	อินกอนฟ้อนแคน	๒๕๖๒
๑๗	มวยตบจาก	๒๕๕๖	๓๙	การแข่งขันว้าวดุยคู่	๒๕๖๒
๑๘	มวยทะเล	๒๕๕๖	๔๐	การเส็งกลองกิ่ง	๒๕๖๕
๑๙	ซีละ	๒๕๕๖	๔๑	การเล่นโหวด	๒๕๖๕
๒๐	มวยโบราณสกลนคร	๒๕๕๖	๔๒	เรือบก	๒๕๖๕
๒๑	แนดขำส้าว	๒๕๕๗	๔๓	ว้าวแอก	๒๕๖๖
๒๒	โค้งดินเกวียน	๒๕๕๗	๔๔	ยิงคันกระสุน	๒๕๖๗